

Pis amb vistes

La Montse i en Josep viuen amb les seves dues filles a la plaça Poeta Marquina. Els faig una visita. Són en un pis alt. Des de la terrassa estant, es veuen molt bé les obres que es fan al voltant de l'estació de ferrocarril, amb motiu de l'arribada del tren d'alta velocitat. Els he anat a explicar que fa trenta-cinc anys, i amb l'edifici en què viuen encara en obres, un fotògraf es va enfilar amb la seva càmera entre bastides i forjats per fotografiar, més o menys des del que ara és el menjador de casa seva, unes altres obres, les de la construcció del viaducte del ferrocarril.

La Montse i en Josep, com tants altres gironins, acusen els problemes de mobilitat que els està causant l'arribada del TGV. El canvi de sentit de molts carrers converteix els desplaçaments motoritzats en una petita aventura. Veient-ho des del pis en què som, el que més sobta és el paisatge desolat que presenta el que fins fa poques setmanes era el parc Central. Ells tenen clar que han perdut una qualitat visual que no saben del cert quan podran recuperar. Amb tot, l'escenari d'avui està molt lluny d'aquell que els vull mostrar amb la fotografia de l'any 1973.

Aquesta fotografia és com un quadre sense marc, la informació del qual es desborda per impregnar tot el que, sense veure's, s'intueix. Per la part de baix de la imatge sorgeix un tros de l'edifici i, a la dreta, un pilar sense encofrar mostra les barres d'acer d'una construcció a mig fer. És la connexió amb el fons, un

EL SGDAP

L'Arxiu Municipal de Girona conserva entre el seu fons una magnífica col·lecció d'imatges de la construcció del viaducte del ferrocarril, ara fa trenta-cinc anys. Una gran part s'ha digitalitzat i es pot consultar a través del web del Servei de Gestió Documental, Arxius i Publicacions (SGDAP). A més, hi ha també la possibilitat de llegir la premsa de l'època, que és accessible des de la finestra virtual. La iniciativa del SGDAP democratitza l'accés als testimonis del passat, reforça el paper de l'arxiu com a fixador de la memòria i promou la mirada crítica envers el present. Podeu visitar-lo a l'adreça <http://www.ajuntament.gi/sgdap/cat/index.php>.

mar desordenat en el qual naufraguen vies de tren, l'estructura de formigó del viaducte i una colla d'edificis envellits.

El desori que s'intueix a la fotografia és tan gran que fa pensar si amb les obres presents i futures s'arribarà a tant. Segur que no. Ara tot és d'una altra manera. En el cas del TGV, fins i tot s'ha instal·lat unes tanques metàl·liques que separen les obres de la resta del món.

Aprofito el moment per ensenyar la imatge antiga. La Montse i en Josep se sorprenden d'un passat que se'ls fa present i estrany alhora; de veure l'estació vella mig enderrocada, als peus de l'edifici en què viuen; de les vies fent ziga-zagues entre els pilars del viaducte en construcció i, allà on ara hi ha el parc, els barracots abandonats del tren d'Olot. Amb la imatge al davant no poden evitar exclamar-se de com ha pogut canviar tant aquesta ciutat i dubtar si les obres del TGV la tornaran a transformar i, sobretot, en què la canviaran.

Després de dir adéu i baixar, surto al carrer. Mentre camino m'adono, perquè l'envolta la tanca del TGV que li fa de marc, de l'espai que va deixar l'antiga estació i els terrenys que ocupaven els trens, reconvertits els seus usos, guanyats dubtosament. Penso en el viaducte i l'acuso d'haver signat, fa trenta-cinc anys, el certificat de defunció del ferrocarril a la ciutat. Duc la fotografia del 1973 a la butxaca, la trec i la torno a mirar.